

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie, drukiera garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

Dnia 4. b. m. odbył się wybór deputowanego w okręgu gmin wiejskich Dubiecko-Brzozów, i r. k. proboszcz, ks. *Wojciech Stępek* z Domaradza został wybrany deputowanym na sejm krajowy. Lwów, 16. maja 1863.

Gmina *Paninowca zielone* w obwodzie czortkowskim, celem zaprowadzenia u siebie regularnej nauki szkolnej, zobowiązała się na wieczne czasy wystawić na gruncie gminnym budynek szkolny z pomieszkaniem dla nauczyciela, utrzymywać tenże w dobrym stanie, posprawić i dostawić porządki szkolne, załatwiać oświadczenie przy szkole, dawać potrzebną ilość drzewa na opał szkoły, i płacić każdemu nauczycielowi 136 zł. 50 c. w. a. rocznie.

Okazana temi ofiarami gorliwość o dobro ogółu podaje c. k. Namiestnictwo galicyjskie z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

(Z urzędowej części *Gazety wiedeńskiej*.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 4. maja r. b. zezwolić najłaskawiej na przeniesienie rady ministeryalnego i centralnego dyrektora fabryk tytoniu *Jerzego Plenhera* na własną jego prośbę w zastężony stan spoczynku, a przy tej sposobności i w uznaniu jego przeszło pięćdziesięcioletniej wiernej i pożytecznej służby, wynieść jego i ślubnych jego potomków z opuszczeniem łaxy, do stanu baronów cesarstwa austriackiego.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 18. maja. *Jen. kor. austr.* donosi, iż J. E. baron Kellersperg, nowo zamianowany namiestnik nadbrzeża adriatyckiego i hr. Taafe, namiestnik Salzburski, złożyli przysięgę służbową w ręce J. Ex. p. ministra stanu.

Jego Ex. minister spraw zewnętrznych hr. Rechberg zapadł na zdrowiu i od kilku dni z łóżka nie wstaje, co jednak nie wstrzymuje go od konferowania codziennie z osobami bliżej go otaczającymi i od kierowania sprawami ministeryalnymi.

Listy prywatne z Berlina donoszą, iż wskutek nowego zatargu z izbą deputowanych, niektórzy członkowie obecnego ministeryum wystąpić maja. W kółkach zwykle dobrze poinformowanych uważają, iż ostatnie zatargi z izbą deputowanych, są raczej kwestyą osób, pewnem jednak jest, iż dla załatwienia zatargów konieczne coś i to w krótkim bardzo czasie zdziałane być musi.

Z pola walki w Królestwie Polskiem i prowincjach polkosyjskich zamieścił *Dziew. pow.* warszawski raport generał-majora hr. Toll, według którego generał ten w dniu 1. (13.) maja oddział powstańców z 2000 ludzi złożony, który się rzucił na linię drogi żelaznej między Mackinią a Czyżewem, doścignął i zupełnie rozbił. Powstańcy rozprószyli się zostawiając na placu 140 zabitych, między którymi dowódca ich znajdować się ma, jego pomocnika zaś ujęto. Wojsko rosyjskie nie miało prawie żadnej straty, bo tylko jeden żołnierz został zabity a 13 ranionych.

Tenże *Dziew. pow.* zamieścił nominację dotychczasowego gubernatora cywilnego radomskiego, Aleksandra Ostrowskiego, na dyrektora głównoprezydującego w komisji spraw wewnętrznych Królestwa Polskiego, w miejsce hr. Kellera, który inne otrzymał przeznaczenie. Z nad granicy zaś polsko-rosyjskiej, przez Berlin donoszą, iż generał-gubernator Wileński, Grodzieński, Kowieński i Miński, Nazimow, odwołany został, miejsce zaś jego zajął generał Murawiew, dawny minister dóbr koronnych i apanażowych.

Ostsee-Zeitung w Szczecinie wychodząca donosi, iż komitet prowincjonalno-rewolucyjny dla Litwy i Rusi ogłosił odpowiedź na dekret amnestyjny. Gdy powstanie nie ma na celu wymuszenia koncesyi jakich na Cesarzu, lecz wywalenie niepodległości Polski w granicach przedrozbiorowych, przeto walka trwać będzie, dopóki ostatni żołnierz moskiewski z Polski wypędzony nie będzie, lub dopóki ostatnie serce polskie bić nie przestanie.

Vaterland twierdzi, iż akcyja dyplomatyczna w sprawie polskiej zupełnie przerwana została. Wszelkie wieści o przesłaniu nowych trzech not do Petersburga są mylne. Mocarstwa zachodnie nie są wcale w zgodzie z Austryją, a nawet nie zgodziły się jeszcze między sobą co do przyszłego swego postępowania względem dworu Petersburskiego.

Według *Jen. Kor. austr.* miało przyjść w Turynie do zwałych eksplikacyi pomiędzy posłem rosyjskim, baronem Stackelbergiem a sardyńskim ministrem spraw zewnętrznych, z powodu transportów broni z Włoch dla powstańców polskich przesłanych, z których niektóre przybyły na miejsce przeznaczenia, niektóre zaś przez władze rosyjskie zabrane zostały, przyczem przekonano się, iż broń

pochodzi z arsenału geauueńskiego. Eksplikacye te tak mocno rząd sardyński zatrwożyły, iż spieszenie sekretarz poselstwa do Petersburga wysłany został.

Depesza z Londynu z dnia 15. maja donosi: Lord Ellenborough na posiedzeniu izby wyższej w dniu dzisiejszym wyraził życzenie, aby przedłożone były korespondencye względem sprawy szleszwicko-holsztyńskiej, a mianowicie korespondencye austriackie i pruskie względem ostatniej proklamacyi duńskiej. Potępia notę Russella z września jako zagrażającą samodzielności Danii, nadmieniał o dumnych zamiarach Niemiec co do potęgi morskiej i przemawia za kongresem w celu rozwiązania. Earl Russel odpowiada: Niemcy i Dania popełniły nadużycia. Niemcy żądają tego, do czego nie mają prawa. Dania łamie poczynione zobowiązania. Russel sądzi, że jego propozycya z r. 1862 jest jeszcze odpowiednią celowi, odrzucenie jej przez Danię, w obec przyzwolenia Niemiec i własnych Danii zobowiązań, nazywa nieroztropnem. Francya i Anglia przemawiają teraz za zmodyfikowaniem tych zobowiązań, przy których Niemcy obstają; usunąć je dowolnie, jak tego życzy sobie lord Ellenborough, byłoby krokiem przemocy, którego mocarstwa zachodnie nigdy uczynić nie mogą, owszem powinny obstawać przy zobowiązaniach z r. 1851 będących podstawą do porozumienia. Hr. Derby sądzi, że propozycye Russella z r. 1861 powinny być przyjęte przez obiedwie strony. Dania uznała żądania Niemiec względem Holsztynu. Mocarstwa zachodnie nie mogą popierać niesprawiedliwych żądań Niemiec względem Szleszwiku, muszą bronić zagrożonej samodzielności Danii.

W izbie niższej Lord Palmerston odpowiada na interpelacyę Griffitha, że Anglia pochwała żądanie przez sułtana zawieszenia pracy przymusowej przy budowie kanału Suez, i energicznie będzie go w temże wspierać.

Na interpelacyę Bowyera powtarza Lord Palmerston, co dawniej mówił względem zbrojenia bandytów w prowincjach rzymskich.

Według depeszy z Londynu z 16. maja, dzienniki *Times*, *Morning Post* i *Morning Herald* powstają na Lorda Russella o kwestyę księstw. Pierwszy z tych dzienników pisze: jeżeli później Francya lub Rosya wystąpią za Danią przeciw Niemcom, będzie to w części winą Russella. Niemcy unikną zapewne kroków gwałtownych; Russel wprowadził je w błąd co do uczuć Anglii i Europy.

Z Turynu nadeszły następujące wiadomości z d. 15. maja: W senacie Deforesta interpelował względem prowincyi południowych. Peruzzi dziękuje angielskim mężom stanu za obronę Włoch w parlamencie angielskim, i zaprzecza twierdzeniom przeciwników co do prasy, więzień i bezpieczeństwa publicznego. Wylicza dokonane w ciągu dwóch lat ekonomiczne ulepszenia, reformy w sadownictwie i administracyi. Broni polityki rządu przeciw zażaleniu jednego z senatorów o dwuznaczne postępowanie. Okupacya francuska jest faktem dla rządu Cesarza nie mniej bolesnym jak dla rządu włoskiego. Widzi solidarność europejskiego stronnictwa reakcyi z Rzymem. Siły bandytów osłabły znacznie w skutek pomocy udzielanej rządowi przez kraj. Zapewnia, że rząd dokłada starania, aby sztandar francuski nie zastąpił spisków. Względem Bishopsa i Christena dowiedziona została prawność skazania ich. Rząd nie może robić różnicy między obecnymi narodowościami. Mowa wzniesła zdziwienie. Minister sprawiedliwości odpiera twierdzenia o administracyi sadownictwa. Deforesta oświadcza, że jest zaspokojony.

Ponieważ Król nie może być obecny uroczystemu otwarciu kolei z Pescary, przeto zastąpi go książę Humbert, w towarzystwie ministrów robót publicznych i rolnictwa, i jenerału sekretarz spraw wewnętrznych. Następnie zwiedzi książę Humbert Chieti i Aquilę Teramo.

Monarchia Austriacka.

Kraków, 16. maja. (*Doniesienia z Krakowa.*) *Krak. Ztg.* pisze: Wczoraj odstawiono tu z Rzeszowa 14 powstańców, którzy się schronili na terytorium austriackie, a przy rewizyi w tutejszych gospodach i szynkowniach aresztowano 5 ochotników.

Wczoraj nie nadszedł pociąg osobowy z Warszawy. Przyczyna tego była może przedwczorajsza ulewa, która uszkodziła kolej żelazną w kilku miejscach, i zabrała most pod Czestochową.

Hrabina Witowa Żeleńska udała się temi dniami do Olkusza chcąc otrzymać pozwolenie zabrać z sobą ciężko rannego hr. Stanisława Załuskiego brata swojego. Jenerał ks. Szachowskiej, jak *Czas* donosi, zapytał się telegrafem wyższej władzy w Warszawie. Odpowiedź telegraficzną przesłał w d. 12. b. m. książę Szachowskiej ks. Żeleńskiej, brzmiąca w tych wyrazach: Przewiezienie do Krakowa Załuskiego niedozwolone. — Jenerał-lejtnant Minkwiec.

Wiedeń, 16. maja. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Dnia wczorajszego przeniosła się *Najjas. Pani* do pałacu letniego w Laxenburgu, gdzie zabawi aż do wyjazdu do Possenhofen, który nastąpi zaraz po Zielonych Świętach. — Arcyksiążę

Maxymilian ma przybyć jeszcze przed Świątami z Lakromy do Miramare. — Z Ebenzweier nadeszły następujące telegramy o stanie zdrowia Arcyksięcia *Maxymiliana d'Este*: „13. maja. 7. godzina wieczorem. Przez cały dzień stan spokojny. — 14. maja. 8. godz. zrana. W nocy lekka irytacja, nad rankiem sen, a potem zwykła spokojność. — 14. maja. 7. godzina wieczorem. Spokojność nieprzerwana przez cały dzień i do tej chwili. — 15. maja. 8. godz. zrana. Z wieczora i po północy na przemian spokojny sen; o świcie lekkie, ale chwilowe tylko rozdrażnienie.“

Jak donosi *Jen. Kor.* raczył Najjaś. Pan najwyższem postanowieniem z 10. b. m. sankcjonować ustawę, wotowaną na sejmie saleburskim, względem naprawy i utrzymania nieeraryalnych publicznych gościńców i dróg w Księstwie Saleburskim.

Ban Krocacyi, fml. baron *Socksevic* ma na przyszły tydzień towarzyszyć Jego ces. Mości w wycieczce na łowy.

Dyrekcya banku narodowego podaje do wiadomości, że na dn. 3. czerwca r. b. odbędzie się w nowym gmachu bankowym 9te ciągnięcie przeznaczonych do losowania listów zastawnych austriackiego banku narodowego. Przy tem losowaniu wyciągniętą będzie znajdująca się w obiegu rzeczonych listów zastawnych kwota 200.000 zł. Wyciągnięte listy zastawne spłacać będzie zaczawszy od 5. czerwca r. b. kasa hipotecznego kredytu banku narodowego w Wiedniu w zupełnej imiennej wartości. Uprocentowanie ich ustaje z dniem 1. lipca r. b., lub jeżeli kapitał pierwiej będzie podniesiony, z dniem wypłaty kapitału.

(*Austria i kwestya duńska.*) Pod tym napisem zawiera *Jen. kor.* z 15. b. m. następujący artykuł: „Zaproponowaną na ostatniem posiedzeniu sejmku związkowego ze strony obudwu głównych mocarstw niemieckich egzekucyę związkową w Holsztynie, można bez wątplenia uważać za najstosowniejszy środek, by wobec rozporządzeń, wydanych w Kopenhadze na dniu 30. marca nadać poparcie żądaniom i krokom związku w sprawach niemieckiego kraju związkowego. Wszelako niechodzi tu wyłącznie o sprawę związkową, jak to okazały znowu dość wyraźnie owe rozporządzenia ministerstwa Hall, ale oraz głównie o sprawę europejską. Ustanowione protokołem londyńskim następstwo tronu duńskiego opiera się na umowach z r. 1851 i 1852, gwarantujących jak wiadomo dawną łączność Holsztynu ze Szlezwikiem: a jak Anglia, Francya i Rosya przyjęły na siebie gwarancję tego protokołu, tak również obowiązane są Austria i Prusy, które zawarły te umowy i uznały całą monarchię duńską, czuwać nad wykonaniem tych stypulacyj. Osobliwie spada tu ten obowiązek na Austryę, która prowadziła odnośne układy jako prezydualne mocarstwo związku niemieckiego. Zarzucenie podstawy tych układów musiałoby niezawodnie dla ścisłego ich związku z protokołem londyńskim wprowadzić w kwestyę księstw w niebezpieczeństwo zatargów europejskich, i dla zapobieżenia temu zamierza Austria — jak się zdaje użyć środka przymusowego, któryby sięgał dalej niż egzekucya związkowa i mógł ile możności jak najlepiej zapewnić wykonanie tych układów.“ — Dalej zaś powiada *Jen. kor.* w tej samej sprawie: Niektóre dzienniki wspominając o propozycyi Austrii, by Księstwo Holsztyn obsadzić jako zastaw, niepojęły dokładnie różnicy, jaka zachodzi między pojedynczą egzekucyą związkową a obsadzeniem terytorjum, należącego do związku niemieckiego, dla wzięcia go w zakład. Przerzto jednak, że Szlezwik niestanowi integralnej części jego, wyjaśnia też i uwidatnia dostatecznie charakter doniosłość takiego środka przymusowego, jak obsadzenie Holsztynu pod prawnym tytułem rekojmi aż do zupełnego wykonania zobowiązań, jakie przyjęła na siebie Dania w r. 1852 względem Księstwa Szlezwiku.

Anglia.

(*Sprostowanie ustępu z mowy lorda Russella.* — *Dzienniki angielskie o sprawie polskiej.*) Ustęp mowy lorda Russella na posiedzeniu izby wyższej z dnia 8go b. m. jest dosłownie według stenograficznego sprawozdania następujący:

„Lecz pominawszy dalsze konsekwencye, któreby przywrócenie osobnego Królestwa Polskiego mieć musiało, sądzę może niewłaściwie, bo wypadki jutrzejsze zniszczyć mogą przypuszczenia dzisiejsze, sądzę, iż w obecnem usposobieniu rządu rosyjskiego, a bardziej jeszcze, iż przy obecnem powszechnem usposobieniu ludu rosyjskiego, nie będzie żadnej gotowości do zezwolenia na zmianę, któraby wyglądała poniekąd jak rozbiór wielkiego państwa. Z Rosyą łączą się wspomnienia pełne chwały, symbola dumy i siły, które znieść i zniszczyć można, lecz które bez krwawej wojny znieść się nie dały. Na takie zmienne koleje losu, na takie niebezpieczeństwa nie wdawałbym się z mej strony bez wielkiej odrazy, i sądzę, iż wysoka izba i druga izba parlamentu, która lud zastępuje, nie byłyby skłonne do wystawienia kraju na takie niebezpieczeństwo, jeżeliby do tego nieubłagalną koniecznością nie był zmuszony.“

Wszystkie dzienniki londyńskie pochwalają mowę lorda Russella; jeden tylko *Advertiser* jawnie przeciwko niej występuje. Lord Shaftesbury napisał do *Timesa* co następuje: Przy końcu mowy lorda Russella w piątek, jak wszyscy członkowie izby opuszczali, powstał szmer, w pośród którego sprawozdawca nie dosłyszał uwagi, którą szlachetnemu lordowi sekretarzowi stanu do spraw zewnętrznych odpowiedziałem. Oświadczyłem mu, iż zdaniem mojem akcya ministra spraw zewnętrznych trzymać się musi czterech ścian i katów traktatu wiedeńskiego, lecz że życzenia ludu angielskiego dalej podobno sięgają.

Wrażenie, jakie mowa lorda Russella sprawiła pomnożone jeszcze zostało artykułem *Morning Postu* organu lorda Palmerstona, który mowie lorda Russella dodał ostrości, jakiej nie miała. Rosya zezwała, jak wiadomo, na konferencyę, które w Petersburgu odbywać się mają. W Paryżu spodziewają się, iż nastąpi ścisłe połączenie się Anglii i Francyi z Austryą co do sprawy polskiej. Depesza Porty ottomańskiej, w sprawie kanału suezkiego przez pana Bulwera podyktowana, mogłaby wprowadzić zamacię zgodę pomiędzy Francyą i Anglią, lecz Francya zdecydowana jest zezwolić na słuszne żądania i sądzi, iż Anglia nie pójdzie tak daleko jak Porta ottomańska, która szykanuje i przedsiębiorstwu koniecznie przeszkodzićby pragnęła. Zgoda zaś między Anglią i Francyą co do sprawy polskiej ma być zupełna. Niektórzy właśnie w tej zgodzie wielkich mocarstw upatrują rekojmię pokoju. Rosya bowiem prędzej ustąpi i łatwiej bez ubliżenia swemu honorowi ustąpić będzie mogła, jeżeli w skutek nacisku całej Europy ustąpić będzie musiała.

Francya.

Paryż, 12. maja. (Różne wiadomości.) Nota rządu tureckiego do gabinetów w Londynie i w Paryżu w sprawie kanału suezkiego, dostała się niewłaściwie do wiadomości publicznej, jak *Constitutionnel* powiada. Teraz *Monitor* zamieścił tę notę w całym brzmieniu, robiąc przytem następujące uwagi: Opinia publiczna byłaby w błędzie sądząc z tego aktu dyplomatycznego, iż on przedsiębiorstwu, tak wielką doniosłość mającemu, koniecznie szkodzić musi. Komunikacya Porty otomańskiej nie ma nic innego na celu, jeno wezwanie Anglii i Francyi do wzięcia pod rozwayę kwestyj niektórych, zatwierdzenie zaś tych kwestyj nie będzie szkodzić dziełu, które tak wielką sympatyę w całej Europie a nawet i w Turcyi samej wywołało.

Monitor ogłosił dekret cesarski, według którego sztab jenerałny floty francuskiej składać się ma w czasach pokoju z 15 wiceadmiratów i 30 kontradmirałów. Jednocześnie Cesarz mianował kontradmirałami pięciu kapitanów okrętów liniowych.

Independance belge twierdzi, że starania około zwołania kongresu europejskiego, lub konferencyi dyplomatycznej w sprawie polskiej, spełżyły na niczem, chociaż pogłoski pod tym względem szerzone, dość wiary znajdowały w Paryżu. Teraz dzienniki głoszą, iż lord Russell wystąpił nową notę do Petersburga nader energiczną, która obok gwałtownego artykułu *Morning Postu* przeciwko Rosyi, dość znaczny spadek papierów publicznych na giełdzie londyńskiej sprawiła. Wzięły z tąd otuchę nadzieje pesymistów w wojnę wierzących, do której jednak, zdaniem belgijskiego dziejownika żadnego nie ma widoku.

Z powodu mowy lorda Russella w izbie wyższej *Constitutionnel* zamieścił artykuł, kończący się temi słowy: Sądziłiśmy zawsze i sądzimy jeszcze, iż wojna nie będzie potrzebna; pewnem jednak jest, iż bez wojny się tembardziej obędzie, im mniej zechcą przekonywać z góry, że postanowiono, wojny weale nie wydawać. Słowa te różne wywołały komentarze.

Niemcy.

(*Różne wiadomości.*) *Ostdeutsche Ztg.* w Poznaniu wychodząca donosi, iż Polacy w Poznańskim w tak wielkiej liczbie aresztowani, iż więzienia a mianowicie więzienie w Srodzie, pomieścić ich nie mogą, do Berlina przewiezieni być mają, dla stawienia ich przed tamtejszym sądem miejskim. Są bowiem o zradę główna obwinieni, a tylko sąd ten właściwym jest sądem na zbrodnię tego rodzaju.

Ogłoszono teraz edykt naczelnego prezesa prowincyi poznańskiej z dn. 9. lutego, który odwołując się wyraźnie na konwencyę z Rosyą zawartą, zawiera rozporządzenie odnoszące się do przekroczenia granicy pruskiej przez wojska rosyjskie. Oddziały wojsk rosyjskich zostawać mają w posiadaniu broni, jeżeli się poddadzą rozporządzeniom oficerów pruskich, i powrót do Królestwa Polskiego może im być dozwolony.

Telegram z Berlina z dn. 15. maja donosi, iż izba deputowanych przyjęła wniosek komisji porządkowej większością 295 głosów przeciwko 20. Mniejszość składała się z frakcyi katolickiej i konserwatywnej, która się wyraziła za poprawką pośredniczącą Reichespergera. Grabow wnosi, ażeby ministrom zostawiono czas do poniedziałku, wzywają ich przy zakomunikowaniu obecnego postanowienia, ażeby znow do izby przybywali. Forkenbek wniósł wyraźnie wezwanie ministrów w duchu art. 60. ustawy zasadniczej. Wniosek ten przyjęto większością 167 głosów przeciwko 60.

Królestwo Polskie.

(*Doniesienia o powstaniu.*) Od granicy polskiej pod d. 10 maja donoszą do *Ost. Ztg.*: W lasach koło Ignacewa, kolonii zamieszkałej przez niemieckich osadników stoczona została d. S. b. m. potyczka między korpusem Taczanowskiego a Rosyanami. Taczanowski przybył tam d. 7. a ponieważ czekał na Rosyan, kazał ze wszystkich stron stawiać barykady. Centrum miał w Ignacewie, obadwa skrzydła były oparte o las. Z rozmaitych stron nadszli Rosyanie w 12 kompanij piechoty, 8 dział i 8 szwadronów huzarów, 1 szwadron kozaków i oddział strzelców granicznych a to wszystko przybyło na Lubstów i Sompolno. Oprócz tego pośpieszszym marszem na Włocławek przybyli z 6 kompaniami piechoty i kon-

niea. O godzinie $\frac{3}{4}$ 11 Rosyane zaczęli atak ogniem działowym Taczanowski odpowiedział swemi 3 działami; poczem Rosyane rozwinęli linie tyralierską, za nią stanęła konnica, i główny korpus rosyjski. Polacy sypali gestem ogniem karabinowym, który Rosyane wytrzymywali statecznie, i nie ustępowali; z pośrodku ognia uniosili swoich rannych i ciągle świeże oddziały stawały za barykadami. Jeden oddział rosyjski przeszedł Rudę, aby rozwinąć lewe skrzydło, kosynierzy pod Ganierem odparli go trzy razy, ale coraz bardziej tracili siły. Taczanowski przyszedł im na pomoc z oddziałem z centrum; ale gdy chciał powracać, centrum było już złamane, a on odcięty od swoich, powrócił więc do lewego skrzydła i musiał zarządzić odwrót do Szlesina. Jazda i prawe skrzydło ustąpiły na lichen do Konina. Major Strzelecki opuścił barykady z 6 strzelcami, gdy zużyli ostatnie patроны. Strzelecki został przytem śmiertelnie ugodzony 3 kulami. Strzelcy w domach stawiali potem opór. Rosyane musieli zdobywać dom po domu; prawie wszystkie stały się pastwą płomieni.

Niedobitki skrzydła lewego prowadził Taczanowski, prawego Działyński. Strzelecki jeden z najzdolniejszych oficerów poległ, podobnie Turno, Niegołęwski i Uncuh (z linii, która spolszczała), są ranni.

O tejże klęsce piszą do *Osts. Ztg.*: Rezultatem 5cio godzinnej potyczki była zupełna klęska i rozproszenie korpusu powstańców. Straty były z obydwu stron bardzo znaczne. Powstańcy, jak twierdza Polacy, stracili 180 ludzi w poległych, między nimi 24 spalonych, około 100 rannych, i 60 do 70 jeńców. Straty Rosyan są jeszcze znaczniejsze. Z dowodzących kolumnami powstańców padli: Major Strzelecki, Piotr Sokolnicki, Jackowski, Zaborowski, Dzierżanowski; ciężko ranni: dziedzic dóbr i deputowany Władysław Niegołęwski, syn właściciela dóbr Witold Turno, Michał Szeżalski, wszyscy trzy z Poznańskiego, Turno wkrótce z ran umarł, Niegołęwski otrzymał postrzał w piersi. (Niegołęwski powrócił do swoich dóbr w Poznańskim.) Wielu powstańców schroniło się na terytorjum pruskim. Według *Dziennika Pow.* Taczanowski został od swoich odcięty, i nie wiadomo, co się z nim stało.

O właściwych stanowiskach powstańców otrzymuje *Generalna Korespondencya* następujące wiadomości od swego korespondenta od granicy polskiej: Lelewel dowodzi obecnie przednią strażą w korpusie Jeziorańskiego, ale jest przeznaczony na dowódcę powstania w Podlasiu. Na północ od Janowa stoi mały oddział polski z korpusu Czachowskiego przeznaczony utrzymywać związek z Jeziorańskim. Inny oddział w Lubelskim pod wodzą Czerwińskiego, powiększej części z kosynierów złożony, a utworzony dopiero niedawno prawie z samych włościan, zdaje się podobnie być w związku z Jeziorańskim. W okolicy Chełna stoją powstańcy pod dowództwem Kuźmy i Bohorodycza, którzy niedawno przedsiębrali wyprawę na Wołyn, ale d. 6. powrócili znowu do gubernii lubelskiej. Niektórzy włościanie wołyńskiej powiększej części urlopnicy wojskowi połączyli się z niemi. Dnia 8. b. m. niedaleko Brodów słyszano strzały działowe, były jak się zdaje tylko sygnałami, ponieważ w pobliżu granicy nie ma teraz powstańców. Przyczyna stwierdzonego już rozbitcia ekspedycyi Miniewskiego nie była ani niedołęstwo dowódcy, ani brak odwagi u żołnierzy, lecz z jednej strony nadzwyczajny niedostatek broni, a szczególnie amunicyi, a z drugiej strony ataki Rosyan nieustannie ponawiane, i przedsiębrane z przeważnymi siłami. Śmierć pułkownika Nullo przyczyniła się nie mało do zdemoralizowania szczególnie cudzoziemców, których jest bardzo wielu. Mała tylko część tego korpusu przebiła się do Oxińskiego, reszta zaś albo poległa, albo przeszła na terytorjum austriackie. Doniesienia o pobiciu korpusu Czachowskiego pod Ozarowem nie potwierdza się. Owszem według raportów polskich, powstańcy odnieśli tam świetne zwycięstwo. Prawda leży w pośrodku, a wiadomość o tej bitwie redukuje się w ten sposób, że było to małe starcie bez stanowczego skutku. Polacy jednak musieli zyskać przewagę, ponieważ Czachowski d. 4. był w możności pospieszyć z pomocą do oddziału Kononowicza, który d. 3. był w niebezpieczeństwie, poczem obadwa dnia 4. odnieśli zwycięstwo pod Benkowem. Ekspedycya Jeziorańskiego spełniała na niczem jak tyle innych, pomimo waleczności uczestników, i wojskowych zdolności dowódcy; przewaga wojsk rosyjskich i bierne zachowanie się ludu wiejskiego na którego udział liczone wiele, było tego przyczyną. Po kilku szczęśliwych potyczkach w okolicy Zameczka i w zręcznym marszu aż w okolicy Kurzyny, Jeziorański z swoim wysiłonym i mocno dziesiątkowanym, a w końcu ledwie 300 ludzi liczącym oddziałem, został otoczony przez przeważne siły rosyjskie 4 do 5000 ludzi wynoszące, i przyparty do granicy austriackiej. Widząc niemożność dłuższego oporu, podzielił Jeziorański swój korpus na małe oddziały, według zasad taktyki używanej w wojnie podjazdowej, a oddziały te miały się później połączyć. Powiększej części usiłowały one przedrzeć się skrycie na terytorjum austriackie, ponieważ odcięto im wszystkie inne drogi, tu jednak przetrzymano przeszło 40, i odebrano wiele broni.

Gazeta wiedeńska podaje następujące doniesienia z Warszawy: Za przyzwoleniem rządu odprawione procesy w dnie krzyżowe odbyły się w zupełnym porządku. Dnia 13. oddział powstańców liczący 2000 ludzi usiłował zatrzymać pociąg na kolei z Warszawy do Białegostoku, pomiędzy Małkinami a Czyżewem i dawał ognia, ale oddział wojsk rosyjskich pod wodzą hr. Tolla rozprószył powstańców, którzy przytem stracili swego dowódcę i 140 ludzi. Uszkodzoną część kolei naprawiono niezwłocznie.

Pos. Ztg. donosi z Warszawy, że dn. 3. maja tak rzeczony komitet centralny odrzucił ten tytuł i ukonstytuował się jako rząd prowizoryczny. Dekret względem tego jest amotywowany przypuszczeniem, że organ ten ma za sobą uznanie całego kraju. Rząd prowizoryczny ogłosił dekrét względem jurysdiktum, tudzież dekrét względem postępowania przeciw tym, którzyby pośrednio lub bezpośrednio pomagali rządowi w sekwestracji majątkow na Litwie.

Rząd rosyjski miał otrzymać wiele ważnych raportów względem rozgądzania spisku w Warszawie, co miało też być przyczyną aresztowania wielu osób w nocy z 7. na 8. b. m.

Kronika.

(Internowani Polacy.) Jak donoszą z Ołomuńca, jest tam już przeszło 800 internowanych powstańców polskich. W forcie Tafelbergu zabrakło już miejsca dla nich, i musiano zająć także sąsiednie forty Ziegelschlag, Nextein, a później, jeźliby było potrzebnem, umieszczać ich będą także w forcie Laska. Temi dniami chciał umknąć oddział Polaków, ale po największej części pojmano ich napowrót. Dla częstych zanarów ucieczki, a nawet rzeczywiście dokonanych ucieczek, użyte zostały surowsze środki nadzore, a nawet przyjeżdżał dlatego c. k. dyrektor policji z Berna do Ołomuńca.

— Sławny niegdyś jako pisarz komunista i agitator krawiec Wilhelm Weitling, o którym lat kilka słyhać nie było, jakby w Castle Garden pogrzebiony został, występuje teraz na świat znowu, ale w charakterze swemu rzemiosłu właściwym, z machiną swojego wynalazku do obszywania dziurek do guzików. Wiadomo, że najpilniejszy robotnik w godzinie więcej nad 4 do 6 dziurek obszyć nie może, machina Weitling'a dokonuje tej roboty z największą dokładnością w nieskończenie krótszym czasie. Wziął na nią patent wynalazca i sprzedał go fabrykantowi machin do szycia za 30.000 dolarów. Pomyśl ma być bardzo prosty, a jak się dzienniki angielskie wyrażają — jeniały. Najjenialniejszym jest zdobycie za dziurki od guzika 30.000 dolarów z wymową, jeszcze dodatkowo pewnych procentów od przyszłych korzyści, ze sprzedaży machin. Wiele potrzeba odzierać dziurek, aby 30.000 dolarów się powróciły.

(Między narodowa rolnicza wystawa w Hamburgu), przysposabia się bardzo czynnie; budowy szybko się kończą na Heiligengeistfeld. Liczba osób zgłaszających się z chęcią wystawienia szczególnie machin jest tak wielka, że już dziś mowa jest o przybudowaniu gmachu, który widocznie na pomieszczenie będzie niedostatecznym. Anglia przyczyni się najwięcej do zubożenia tego wydziału, niektóre fabryki po 10 do 20 machin nadesłać przyrzekają, pp. Barrett Exall i Andrewes w Reading przerażyły komitet zapowiadając same aż 22 machiny. Wszystko zapowiada wielkie trudności w rozmieszczeniu wzorów. Również oznajmienia o mających się nadesłać zwierzętach i innych płodach pozwalają wnosić, że i na te miejsca zabraknie. Dotąd sami prywatni tylko dali wiedzieć o przysyłkach swych, większe zaś zakłady rządowe, korporacje, stowarzyszenia opóźniają się. Z Ameryki, Szwecyi, Danii, Turcji, Holandyi, Francyi, części Szkocyi, całej Austrii z Węgrami, większej części Niemiec nadesłały już oznajmienia, ale dotąd tylko oznajmienia. Król Württembergski oświadczył, że nadesła ze swej stajni wyhorowe konie; spodziewają się też podobnej przesyłki ze stad Cesarza Napoleona.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Sanok. 11. maja. W drugiej połowie kwietnia były na targach w naszych obwodach następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów.

Miejscel targu:											
Sanok	Krosno		Dobromil		Lisko		Rymanów		Dynów		
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	
waluta austriacka											
Mec pszenicy	3	20	2	67	3	45	3	10	4	60	
„ żyta	1	92	1	91	2	15	1	12	2	30	
„ jęczmienia	1	60	1	70	1	85	1	50	2	2	
„ owsa	1	20	1	49	1	55	1	20	1	40	
„ hreczki	2	50	
„ kukurudzy	3	20	2	50	
„ ziemniaków	80	..	60	86	80	..	75	
Cetnar siana	1	..	1	80	1	33	..	88	1	35	
„ wełny	
„ nasienia koniczu	23	50	
Sąg drzewa twardego	4	70	6	60	5	24	5	25	7	80	
„ „ miękkiego	3	..	4	90	4	10	2	10	5	40	
Funt mięsa wołowego	16	..	14	..	14	..	12	..	14	
Mas okowity	96	..	80	..	72	..	60	..	60	

Najświeższa poczta.

Z nad granicy polskiej donoszą nam pod dniem 16go b. m., że wiadomość podana w *Gazecie narodowej* z dnia 14go b. m. o pojawieniu się powstańców w Święccu naprzeciw Zbaraża i o przywiezieniu kilku rannych do Zbaraża jest mylną. W całym powiecie Kamienieckim, graniczącym z obwodem Czortkowskim, panuje zupełny spokój.

Paryż, 16. maja. Depesza z Konstantynopola z dnia dzisiejszego donosi wbrew wiadomościom dzienników, że Turcyja przyłączyła się do kroków w sprawie polskiej.

Par y ż, 16. maja. La France otrzymała pierwsze ostrzeżenie, ponieważ codziennie udaje, jakoby wyrażała myśl rządu, a przekreca politykę rządu przy wyborach.

Poznań, 16. maja. Posener Ztg. donosi, że d. 13. zaszła potyczka między Kołem a Kłodawa. Liczba powstańców była bardzo znaczna. Rosyanie zażądali posiłków z Konina.

Turyn, 16. maja. Dzisiejsza Opinione donosi: Rząd włoski przekonał się, że na wybrzeżach albańskich przygotowuje się ekspedycja burbońska pod dowództwem dawnych oficerów burbońskich, których wysłano z Rzymu, aby pewną liczbę bandytów albańskich sprowadzili do prowincji Apulii.

Rząd wysłał okręta wojenne, które mają krzyżować, i zażądał od Porty aresztowania sprzysiężonych. W Valonie odbyła się rewizja u tamtejszego konzula austriackiego, przyczem znaleziono i skonfiskowano pewną ilość materyałów wojennych. Trzech urzędników konzulatu aresztowano. (W Valonie nie ma c. k. konzula, a sprawy urzędu konzularnego załatwione są przez ajenta, który nie jest urzędnikiem państwa.)

Havannah, 20. kwietnia. Według wiadomości z Pueli z 11. kwietnia operacye oblężnicze postępują pomyślnie.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. maja.

Hotel George: PP. Miłowicz Wład., z Polski. — Bal Fran., z Taliglów. — Kęplicz Marc., z Artasowa.

Hotel europejski: Płotnicki Lud., adwokat, z Złoczowa. — Małachowski Karol, z Odesy. — Mateczyński Konst., z Podhajczyk.

Hotel angielski: Agopsowicz Krzysz., z Gruchowiec. — Szczepański Fr., z Krakowa.

Hotel Krakowski: Wilczyński Winc., z Lapszyna. — Osmiałowski Szym., z Jamryna.

Dnia 17. maja.

Hotel George: PP. Hr. Stadnicki Stan., z Polski. — Niezabitowscy Fr. i Lubin, z Zameczka. — Sufczyński Kasper i Miaczyński Józef, z Polski.

Hotel europejski: Br. Doliniański Sew., z Dolinian. — Dr. Neiser Wilh., c. k. radca finansów, z Krakowa.

Hotel angielski: Falkowski Wład., z Witryłowa. — Dąbrowski Marian, z Podhajec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. maja.

PP. Maxymowicz Teod., kanonik, do Czerniowce. — Konopka Józ., do Mogilan. — Czaderski Jul., adwokat, do Sambora. — Hr. Starzyński Boj., do Derewni. — Białobrzegi Stan., do Działowa. — Hr. Borkowski Wit, do Winniczek. — Hr. Borkowski Alex., do Krzywczy. — Skrzyński Stan., do Bystrzowiec. — Drohojewski Józef, do Balic. — Ochocki Józef, do Krakowa. — Młodecki Kaz., do Wiednia. — Czajkowski Michał, do Bortnik. — Torosiewicz Fran., do Karlsbadu. — Voll nt Fran. Jul., do Paryża. — Senkowski Józef, do Humieńca. — Wielopolski Ksaw., do Brodów.

Dnia 17. maja.

PP. Grocholski Kaz., do Rożysk. — Cielecki Włodz., do Byczkowic. — Rosołowski Klem. Wład., na Wołyn. — Hr. Czosnowski Bor., do Krakowa. — Ka. Radziwiłł Ferd., porucznik pruski, do Berlina. — Łodyński Stan., do Narzec. — Leszczyński Woje, do Turzepola. — Wilczyński Win., do Ł. Prszyna. — Jędrzejowicz Kaz., do Czapla. — Sarnicki Adam, do Trzebośni. — Bernatowicz Michał, do Sannik.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie. Dnia 16. i 17. maja. 1863.

Table with columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery. Rows for 7. god. zrana, 2. god. po poł., 10. god. wiecz. for both days.

Kurs lwowski.

Dnia 16. maja.

Table with columns: Dukat holenderski, Dukat cesarski, Półimperyj zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięciozłotówka, Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł., Galicyjskie obligacye indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa, Akeye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika. Includes sub-table for gotówka and towarem.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 16. maja.

Table with columns: 5% Metaliki, 5% pożyczka narodowa, Akeye banku wiedeńskiego, Londyn, 10 funtów szterlingów, Dukat pojedynczy, Srebro. Includes sub-table for złr. and kr.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 15. maja.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

Table with columns: A. Państwa, W austr. wal. po 5%, Bez kuponów, Z pożyczki narod. z proc., Z r. 1851 ser. B. po 5%, Metaliki po 5%, Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%, dtto. po 4 1/2%, dtto. 4%, dtto. 3%, dtto. 2 1/2%, dtto. 1%.

Table with columns: Obl. ind. po 5% za 100 zł., Banatu Tem., Krocacy i Sławonii, Galicyi, Siedmiogrodu, Bukowina.

Table with columns: Z klauzula wylos. w r. 1867, Lomb. wen. pożycz. z r. 1859, Dług Tyrolu, Dług Salzburga, Dług Krainy.

Table with columns: 2. Stan oblig. domestykaln., Po 3% za 100 zł., 2 1/2%, 2 1/4%, 2%, 1 3/4%.

3. Akeye. (Za sztukę.)

Table with columns: Banku narodowego, Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a., Niż.-aust. tow. eskont. po 500 zł., Półn. kol. po 1000 zł. m. k., Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr., Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw., Polud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k., Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty, Polud. kolei państw., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłaty 180 zł. (90%), Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw., Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k., dtto II. emis. po 200 zł. m. k., Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k., Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k., Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.

Table with columns: Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a., Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k., Lloyd a w Tryście po 500 zł. m. k., Mostu lańc. w Peszcie po 500 zł. m. k., Tow. młyn par. w Wied. po 500 zł. w. a., Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a., Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

Table with columns: Banku narod. 6let. z r. 1857 po 5%, 10let. „ 1857 po 5%, w m. k. przeznaczone do los. po 5%, Banku (na 12 m. 5% narod. przezn. do losow. w. a. wania po 5%, Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%.

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

Table with columns: Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k., detto detto w srebr. upr. za 100 zł. w. a., Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust., Tow. austr. kol. państwa po 500 fr., Kol. Lomb. wen. po 500 fr., Kol. półn. po 100 zł. m. k., Kol. półn. po 100 zł. w. a., Kol. Glogn. po 100 zł. m. k., Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k., Lloyd a za 100 zł., Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł., Polud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł., Grac. Köflach. kol. i Tow. gór. po 400 zł. w. a. (1000 fr.).

6. Losy. (za sztukę.)

Table with columns: Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a., Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Poż. Trye. po 100 zł. m. k., Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a., Esterhazego po 40 zł. m. k., Salma „ 40 „ „, Palfiego „ 40 „ „, Clarego „ 40 „ „, St. Genois „ 40 „ „, Windischgrätzka 20 zł., Waldsteina 20 „, Keglevicha 10 „.

Weksle. (Na 3 miesiące.)

Table with columns: Amsterdam za 100 zł. hol., Augsburg za 100 zł. w. p. n., Berlin za 100 tal., Wrocław za 100 tal., Frankfurt za 100 zł. w. p. n., Genua za 100 lir. piem., Hamburg za 100 M. B., Lipsk za 100 tal., Liwurna za 100 lir. tosk., Londyn za 10 ft. szł., Lugdun za 100 fr., Medyolan za 100 lir. wł., Marsylia za 100 fr., Paryż za 100 fr., Praga za 100 zł. w. a., Tryest za 100 zł. w. a., Wenecya za 100 zł. w. a.

(31 dni po ukazaniu.)

Kurs złota.

Table with columns: Dukaty ces. men., dtto. pełnej wagi, Korona, 20 frankówka, Rosyjski imperyjal, Talar związkowy, Srebro, Kurs korony we k. kasach.

Table with columns: Obligacye indemn. po 5% za 100 zł., B. Krajów koronnych, Niższej Austrii, Wyz. Aust. i Saleb., Czech., Morawii, Śląska, Styryi, Tyrolu, Kar. Krainy i Wyb., Węgier.